

تحول در فرهنگ با چه ظرفیت‌هایی امکان پذیر است؟

جوانان، میدان دار فرهنگ

گزارش

در میان مشکلات متعدد اقتصادی و بحران همه‌گیری کرونا شاید کسی تصورش را نمی‌کرد که بخشی از اولین دیدار هیئت دولت سیزدهم جمهوری اسلامی با رهبر انقلاب به فرهنگ و مسائل مربوط به آن اختصاص پیدا کند و دیدگاه‌های قابل تأملی هم در آن مطرح شود. در ظاهر آن قدر مشکلات مهم‌تر و جدی‌تری وجود دارد که نوبت به موضوعاتی مانند

فرهنگ نرسد؛ اما در واقعیت اتفاق دیگری می‌افتد. فرهنگ در نسبت با دیگر موضوعات این روزهای کشور مانند اقتصاد و مبارزه با کرونا، مسئله‌ی انتزاعی‌تری محسوب می‌شود، اما انتزاعی بودن لزوماً به معنای بی‌اهمیت‌تربودن نیست.

اشاره به وجود تعداد زیادی از جوانان و گروه‌های فرهنگی یکی از محورهای مهم این بیانات حضرت آیت‌الله خامنه‌ای است: «امروز بحمدالله یک لشکر

عظیمی از جوان‌های علاقه‌مند به مسائل فرهنگی مشغول کارند، وجود دارند و تلاش می‌کنند و کار می‌کنند.» ● ۱۴۰۰/۶/۱۶ این اشاره ناظر به ظرفیت جدیدی از جوانانی است که در دو دهه‌ی اخیر به ویژه پس از پایان دفاع مقدس وارد حوزه‌ی فرهنگ و تولید فرهنگی شدند؛ ظرفیتی که حالا آرام آرام به ثمر نشست، نگاه‌گرایانه‌تری به میدان فعالیت خود داشته و از نظر اقتصادی **ادامه در صفحه ۳**

اطلاع‌نگاشت | ۲

نقش مسئولان در احیای امید و اعتماد مردم

اعتماد مردم؛ بزرگترین سرمایه

خطبه‌های انقلاب | ۳

مواضع امام خمینی به طور روشن و واضح تبیین شود

خانواده ایرانی | ۴

در شرایط غیرایده آل سازگاری زوجین معنا پیدا می‌کند

شهید هفته

ملتی که شهادت دارد شکست ناپذیر است

این شماره تقدیم می‌شود به روح مطهر شهید مدافع حرم مرتضی کریمی

ایمان آگاهانه در رزمندگان، موجب این میشد که خطر را به هیچ بگیرند. در فرماندهان موجب این میشد که لحظه‌ای به راحتی خود و یا به خطر برای خود فکر نکنند. شب و روز تلاش و کار کردند؛ حیثیت حقیر خودی را نادیده گرفتند؛ برای خدا و برای اهداف اسلام و برای آزادی و سربلندی ملت مسلمان، حاضر شدند جان خودشان را بدهند. هر ملتی که این‌طور احساسی در او باشد، شکست خوردنی نیست. ● ۱۳۷۸/۰۳/۰۳

پرهیز از متزلزل کردن
اعتماد مردم با
اظهارات نسنجیده
۱۳۸۵/۰۶/۰۹ ●

حرکت جهادی، شبانه‌روزی
و پُرانگیزه
۱۴۰۰/۰۴/۰۷ ●

بیان صادقانه و صحیح
واقعیت‌ها
۱۳۷۰/۰۵/۲۳ ●

کارآمدی و عمل به
خواسته‌های مردم
۱۳۸۱/۱۲/۰۶ - ۱۳۸۲/۰۴/۰۷ ●

عذرخواهی از مردم در صورت
عملی نشدن وعده‌ها
۱۴۰۰/۰۶/۰۶ ●

حضور در بین مردم
و ارتباط رودررو
۱۳۸۶/۰۶/۰۴ ●

محبت به مردم و دوست
داشتن مردم
۱۳۷۰/۰۵/۲۳ ●

تعریف نقش مردم و
مردمی کردن امور
۱۳۸۷/۰۹/۲۴ ●

گزارش به مردم از
کارهای انجام شده
۱۳۹۵/۰۱/۰۱ ●

عمل به وعده‌ها و
پرهیز از خُلف وعده
۱۴۰۰/۰۶/۰۶ ●

تعیین روز شمار برای
وعده‌ها و پیگیری آنها
۱۴۰۰/۰۶/۰۶ ●

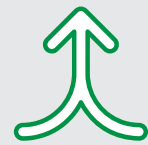
نقش مسئولان در احیای امید و اعتماد مردم

اعتماد مردم بزرگ‌ترین سرمایه

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در اولین دیدار با دولت سیزدهم فرمودند: «مسئله‌ی احیای اعتماد مردم و امید مردم هم بسیار چیز مهمی است؛ چون اعتماد مردم بزرگ‌ترین سرمایه‌ی دولت است. مردم وقتی به شما اعتماد کردند و امید به شما داشتند، با شما راه می‌آیند و کمکتان میکنند؛ این بزرگ‌ترین سرمایه است برای دولت که بتواند اعتماد مردم را جلب کند که البته این متأسفانه یک مقداری آسیب دیده و بایستی ترمیم کنید این را.» ۱۴۰۰/۰۶/۰۶ خط حزب‌الله به همین مناسبت در این اطلاع‌نگاشت، راهکارهای افزایش امید و اعتماد مردم را براساس بیانات رهبرانقلاب، مرور می‌کند.

اهمیت دادن به
گزارش‌های مردمی
۱۳۹۶/۰۶/۰۴ ●

یکی بودن حرف و
عمل مسئولین
۱۴۰۰/۰۶/۰۶ ●

رعایت ساده‌زیستی
و پرهیز از ثروت‌اندوزی
۱۳۸۵/۰۸/۲۱ ●

ادامه از صفحه ۱

و فکری به درجه‌ای از پختگی و بلوغ رسیده است که بتواند هم روی پای خود بایستد و هم بخشی از بار نظام فرهنگی جامعه را به دوش بکشد و در اوج نزاع فرهنگی میان دو جبهه‌ی حق و باطل به کمک نهادهای مسئول بیاید: «اگر دولت‌ها و بخش‌های فرهنگی دولت به این مجموعه‌های جوان و علاقه‌مند کمک بکنند، قطعاً کارهای بزرگی انجام خواهد گرفت و قدم‌های خلاقانه‌ای برمی‌دارند؛ صدها طرح ابتکاری در این زمینه وجود دارد در اختیار این جوان‌ها، که گاهی اوقات که مثلاً انسان یک تماس‌هایی با جوان‌ها دارد، می‌بیند کارهای بزرگی این‌ها می‌تواند انجام بدهند و به ذهنشان می‌آید؛ خب امکانات می‌خواهند و امکانات در اختیار دولت است؛ بایستی حمایت هوشمند انجام بگیرد. استعدادها را کشف کنید، از آنها حمایت کنید، آزادی‌شان را تأمین کنید؛ البته آزادی در چارچوب اصول قانون.» ● ۱۴۰۰/۶/۶

اشاره اخیر حضرت آیت‌الله خامنه‌ای موضوع جدیدی نیست. اسفندماه ۱۳۹۲، ایشان در دیدار با رئیس و اعضای مجلس خبرگان رهبری، با عباراتی شبیه‌سطور قبل، اهمیت این موضوع را متذکر شده بودند: «مسئله فرهنگ، مسئله مهمی است. اساس این ایستادگی، این حرکت و در نهایت ان‌شاءالله پیروزی، بر حفظ فرهنگ اسلامی و انقلابی است و تقویت جناح فرهنگی مؤمن، تقویت این نهال‌هایی که روئیده است در عرصه فرهنگ؛ بحمدالله جوان‌های مؤمن خوبی داریم در عرصه فرهنگ و هنر؛ فعالیت کردند، کار کردند؛ حالا بعضی جوانند، بعضی دوره جوانی را هم گذرانده‌اند؛ ما عامل فرهنگی کم نداریم... این جوان‌ها را باید حفظ کرد، باید از اینها قدردانی کرد، امروز هم بحمدالله کم نیستند و زیادند... ما باید قدر اینها را بدانیم.» ● ۱۳۹۲/۱۲/۱۵

اما توجه ایشان به لایه‌ای از اهالی فرهنگ و هنر که دغدغه‌مند انقلاب و تعالی ارزش‌های دینی هستند، محدود به سال‌های اخیر نیست و از همان ابتدای انقلاب و دوره‌ی ریاست جمهوری هم نسبت به این موضوع اصرار زیادی داشته‌اند؛ موضوعی که البته پس از دوران رهبری بیشتر به چشم آمد. ایشان در دیدار با تعدادی از هنرمندان جبهه انقلاب در سال ۱۳۷۳ به تشریح بعضی ویژگی‌های این جریان پرداخته بودند: «ما یک جبهه خودی روشن فکری و یک جبهه خودی هنر داریم که از انقلاب جوشیدند و جوشیدنشان هم طبیعی بود. در همه صحنه‌های جامعه ما، افرادی در زیر باران پر برکت انقلاب، از سرزمین حاصل‌خیز فطرت انسانی رویدند که دو صحنه‌اش، یکی جبهه روشن فکری و دیگری جبهه هنر بود.» ● ۱۳۷۳/۴/۲۲

توجه به جریان فرهنگی جوشیده از فرهنگ ناب انقلاب اسلامی، در مرحله تأکید و توصیه باقی‌مانده و حمایت عملی از این جریان یکی از وجوه شخصیتی حضرت آیت‌الله خامنه‌ای را تشکیل می‌دهد؛ اگرچه این موضوع در دوران رهبری ایشان با شدت و حدت بیشتری پیگیری شد. حالا و پس از گذشت سه دهه از پایان دفاع مقدس، کسی منکر این موضوع نیست که

مهم‌ترین حامی فرهنگ و هنر متعالی در لایه حاکمیتی که شخصاً پای این موضوع ایستاده و آن را مورد توجه قرار داده و تقویت کرده، شخص رهبر انقلاب است. ایشان از همان ایام پایانی جنگ و با مشاهده‌ی ورود نویسندگان مؤمن و متعهد به انقلاب اسلامی به این عرصه، پای تقویت و تحکیم این موضوع ایستادند تا امروز ادبیات پایداری تبدیل به یک درخت تناور در حوزه‌ی فرهنگ و هنر انقلاب شود؛ جریانی که نه تنها در حوزه مضمون، بلکه در حوزه اقتصاد نشر هم حرف‌های جدی برای گفتن دارد. روندی که مشابه آن در سینما و دیگر حوزه‌های فرهنگی دیده می‌شود. دیدارها با شورایی‌عالی انقلاب فرهنگی و ترسیم خطوط کلی فرهنگ، توجه ویژه به بحث مردمی‌سازی فرهنگ و ایفای نقش مردم در فرهنگ، دیدار با برنامه‌سازان تلویزیونی، تجمید از شخصیت‌هایی مانند شهید سیدمرتضی آوینی، سیدحسن حسینی، قیصرامین پور و امیرحسین فردی، حمید سبزواری، کیومرث صابری، هدایت‌الله بهبودی، مرتضی سرهنگی، مجید مجیدی، فرج‌الله سلحشور، رسول ملاقلی‌پور، نصرالله مردانی، التزام به حشر و نشر با اصحاب فرهنگ و هنر، در جریان جزئیات بعضی پروژه‌های سینمایی قرارگرفتن و بیان نکات مثبت و گرگشایی از مشکلات آن‌ها و التزام به مواردی مانند نگاشتن تقریظ‌های ترویجی بر کتاب‌های ادبیات انقلاب، تنها بخش کوچکی از میزان توجه رهبر انقلاب به این جریان فرهنگی است. این فرایند نه تنها در سال‌های اخیر کند نشده، بلکه شدت هم یافته است. این در حالی است که جمهوری اسلامی و به تبع آن راهبری و رهبری آن به دلیل شرایط اقتصادی و منطقه‌ای و سیاسی، وارد دوران جدیدی از حیات خود شده است. با این اوصاف گرمابخشی به فرهنگ و هنر انقلاب و میان‌داری و حمایت از آن حتی در قالب برگزاری جلسات پنجشنبه‌ای با اهالی فرهنگ و هنر با رهبر انقلاب است؛ توصیه اخیر ایشان به دولتمردان مبنی بر استفاده از چنین ظرفیتی است که حالا بعد از ۴۳ سال از بهمن ۵۷ به بلوغ رسیده است، تأکید بر فعال شدن ظرفیت جوانان، که ناشی از شناخت و تسلط حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در این حوزه است. امروز تحول و نوشوندگی ضرورتی است که نیاز به آن بیشتر حس می‌شود و لازم است تا ظرفیت‌های بالقوه، فعال شده و ساختارهای رسمی فرهنگی که دچار مشکلات جدی است اصلاح و بازدهی عملکردی آن بیش از پیش شود. در این میان چه ظرفیتی بهتر از لشکری عظیم از جریان‌های مؤمن فرهنگی؛ ظرفیت بالقوه‌ای که حالا تبدیل به یک جریان ریشه‌دار شده که سر در جهان بینی توحیدی و ضد استکباری و ضد استعماری داشته و در عرصه اداره فرهنگ کشور هم حرف‌های جدی برای گفتن دارد؛ ظرفیت مؤثری که در صورت به فعلیت رسیدن در عرصه اداره واقعی کشور، صورت دیگری از سیرت انقلاب اسلامی را به رخ خواهد کشید و ذخیره عظیمی برای تحول ساختاری و انقلابی حوزه فرهنگ خواهد بود تا افق‌های انقلاب اسلامی را در گام دوم انقلاب اسلامی محقق و زمینه ساز و توسعه دهنده سبک زندگی و فرهنگ دینی در جامعه باشد.

مستولان از وعده بدون عمل پرهیز کنند

بعد از آن‌که [مردم] من و شما را انتخاب کردند، مادر قبالتانها وظایف جدی و حقیقی داریم. امیرالمؤمنین می‌فرماید: نه سر مردم مگنید بگذارید که ما این کارها را برای شما کردیم یا می‌خواهیم بکنیم؛ نه آنچه را که برای مردم انجام دادید، در باره‌اش مبالغه کنید؛ و نه این‌که وعده بدهید و عمل نکنید. بعد فرمود: اگر مگنید بگذارید، احسانتان باطل خواهد شد. مبالغه، نور حق را خواهد برد؛ یعنی همان مقدار راستی هم که وجود دارد، آن را در چشم مردم بی‌فروغ خواهد کرد. اگر خلف وعده کنید، «یوجب المقت الله و التاس»؛ در نظر مردم و در نظر خدا این مقت و گناه است. «قال الله تعالی: کبر مقتا عند الله ان تقولوا ما لا تفعلون».^(۳) هر چند اینها کلام امیرالمؤمنین علیه‌السلام و التسلام خطاب به مالک اشتر است، اما خطاب به ما هم هست. ● ۱۳۷۹/۹/۱۲

(۱) نهج البلاغه، نامه ۵۳ - (۲) سوره صف، آیه ۳

درس اخلاق

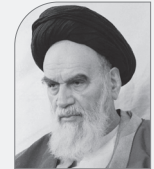
دل منقلب و اشک جاری
نشان پاسخ الهی به انسان است

ای پسر و دختر جوان! ای مرد و زن میانسال! ای پیرمردان و پیرزنان! ای فقرا! ای اغنیاء! هر که هستید، اگر احساس نیاز به خدا میکنید - که هر انسان سالمی این احساس را میکند - بدانید که خدا نزدیک است! یک لحظه دلتان را به خدا متوجه کنید؛ جواب را خواهید شنید. ممکن نیست کسی با خدا از روی دل حرف بزند، ولی جواب الهی را نشنود! خدا به ما جواب میدهد. وقتی دیدید دل شما ناگهان منقلب شد، وقتی دیدید اشک شما جاری شد، وقتی دیدید روح شما به اهتزاز در آمد، وقتی دیدید طلب، با همه وجود از سر تا پای شما جاری شد، بدانید این همان پاسخ الهی است و جواب بعدی هم اجابت است. ● ۱۳۷۳/۱۱/۱۴

خطبه‌های انقلاب

مواضع امام خمینی
به طور روشن و واضح تبیین شود

امام بهترین شاخص برای ماست... رفتار امام، گفتار امام. خوشبختانه بیانات امام در دسترس است، تدوین شده است. وصیتنامه‌ی امام آشکارا همه‌ی مافی‌الضمیر امام را برای آینده‌ی انقلاب تبیین میکند. نباید اجازه داد این شاخصها غلط تبیین شوند، یا پنهان بمانند، یا فراموش بشوند... اگر نظرات امام، بد بیان شد، بد تبیین شد، مثل این است که قطب نما از کار بیفتد، راه گم میشود؛ هر کسی به سلیقه‌ی خود، به میل خود حرفی میزند. بدخواهان هم در این میان از فرصت استفاده میکنند، راه را جوری تبیین میکنند که ملت به اشتباه بیفتد. مواضع امام بایستی به طور روشن و واضح تبیین شود؛ این ملاک راه امام و خط امام و صراط مستقیم انقلاب است. ● ۱۳۸۹/۰۳/۱۴

هدف انسان متعهد خدمت است

کسانی که واقعاً دلشان برای اسلام می‌تپد و برای کشورشان، متوجه این باشند که پست، میزان نیست، مقام میزان نیست، اینها چیزی نیستند، این مقامات تمام می‌شود؛ آنی که هست خدمت است. آدم متعهد در هر جا باشد، اگر دید خدمتش خوب است آن جا، بیشتر دلگرم است. باید هدفش این باشد که خدمت بکند، نه هدفش این باشد که مقام داشته باشد. انسان هم خودش می‌تواند خودش را بشناسد، هیچ کس بهتر از خود انسان، نمی‌تواند. انسان خودش درک می‌کند که چی دارد می‌کند و در دلش چی می‌گذرد. انسان می‌فهمد که اگر انتقاد بکند، آیا این انتقاد سازنده است یا انتقام است. خودش می‌فهمد که در این پست هست، پست را دوست دارد یا خدمت را دوست دارد. ۱۳۶۴/۶/۱۲ ●

صلح امام حسن بقای اسلام را تضمین کرد

بود امام مجتبی علیه السلام، جنگ با معاویه را ادامه بدهد و به شهادت خاندان پیامبر منتهی بشود، امام حسین علیه السلام هم باید در همین ماجرا کشته میشد، اصحاب برجسته هم باید کشته میشدند، همه ((حجرین عدی))ها هم باید کشته میشدند، همه باید از بین میرفتند و کسی که بماند و بتواند از فرصتها استفاده بکند و اسلام را در شکل ارزشی خودش باز هم حفظ کند، دیگر باقی نمی‌ماند. این، حق عظیمی است که امام مجتبی علیه السلام بر بقای اسلام دارد. ● ۱۳۶۹/۰۱/۲۲

هفتم صفر، شهادت امام حسن مجتبی علیه السلام تسلیت باد

عکس نوشت

بازدید حضرت آیت الله خامنه‌ای از شهرک سینمایی فیلم محمد رسول الله (ص)، آبان ۱۳۹۱ - باز نشر به مناسبت ۲۱ شهریور، روز سینما

کارگردانان به تقویت ارزش های دینی و ملی کمک کنند

بنده به عنوان یک روحانی، حقیقتاً از شما مجموعه‌ی کارگردانان انتظار دارم. شما باید ارزشهای دینی و ملی را تقویت کنید. وقتی ارزش ملی می‌گوییم، نباید فوراً ذهن به سمت چهارشنبه سوری برود؛ ارزش ملی یعنی احساس استقلال یک ملت؛ استقلال فرهنگی. در مقابل این القای دویست ساله‌ی فرهنگی غرب، یک ملتی بیاید به فرهنگ خودش تکیه بکند، این خیلی ارزش دارد؛ این را تقویت کنید. حالا گاهی با رفتن به جشنواره، ممکن است این تقویت بشود، گاهی با رفتن به جشنواره این تقویت میشود. آنجایی که لازم است نروید، نروید؛ آنجایی که لازم است به جشنواره‌های بین المللی با این نیت بروید. ● ۱۳۸۵/۳/۲۳

دولت جوان حزب اللهی

زروم بازسازی انقلابی و عقلانی در تمامی عرصه‌های مدیریتی کشور

انقلابی بودن حتماً بایستی همراه باشد با عقلانیت که شیوه‌ی صحیح جمهوری اسلامی از اول کار تا امروز این بوده که حرکت انقلابی با حرکت اندیشه‌ورزانه و عقلانی همراه باشد. هم‌تتان را متمرکز کنید بر اینکه یک بازسازی انقلابی و البته عقلانی و فکورانه در همه‌ی عرصه‌های مدیریتی ان شاء الله به وجود بیاید؛ یعنی حرکت بروی ریل انقلاب، در بخشهای مختلف مدیریتی ای که در کشور هست. در همه‌ی بخشها؛ بخشهای اقتصادی، بخشهای سازندگی، بخشهای مربوط به سیاست خارجی و دیپلماسی، بخشهای خدمت‌رسانی به مردم، بخشهای علمی و فرهنگی و غیره؛ در همه‌ی این بخشها یک تحرک انقلابی باید به وجود بیاید. ● ۱۴۰۰/۰۶/۰۶

خانواده ایرانی

در شرایط غیر ایده آل سازگاری زوجین معنا پیدا می کند

معنای سازگاری چیست؟ آیا معنایش این است که زن ببیند این مرد، درست ایده آل اوست تا با او سازگار باشد؟ یا مرد ببیند که این زن، همان فرد مطلوب عالی است. تا با او سازگاری داشته باشد؟ معنای سازگاری این است؟ نه! اگر سازگاری این باشد که این خودش به طور طبیعی انجام می‌گیرد و اراده‌ی شما را نمی‌خواهد. اینکه می‌گویند شما سازگار باشید، یعنی شما با هر وضعیتی که هست و پیش آمده بسازید. معنای سازگاری این است، یعنی چیزهایی در زندگی پیش می‌آید. آیا باید این جا از هم سرد شوند و بگویند: این مرد با این زن دیگر به درد من نمی‌خورد؟! نه! شما باید خودتان را با این مسأله تطبیق دهید. اگر چنانچه قابل اصلاح است، اصلاحش کنید و اگر دیدید نه، کاری اش نمی‌شود کرد، خوب با او بسازید. ● ۱۳۷۹/۱/۱۶

احکام

حکم استفاده از وسایل حسینیه در محل دیگر

سؤال: آیا می‌توان از وسایل تکیه، حسینیه و هیأت در محل دیگر. اعم از حسینیه و هیأت یا غیر آن. استفاده کرد؟

جواب: تابع کیفیت وقف و قصد اهدا کنندگان است، اگر برای استفاده در هیأت یا حسینیه خاص وقف یا اهدا شده است، نباید به جای دیگر ببرد.